

2020-12-22
Rev 2021-01-12, 2021-04-06

Vägledning kring hantering av vaccination mot covid-19 till riskgrupper i hemmiljö under 2020-2021

Detta dokument är en vägledning kring hur ett lokalt samarbete mellan primärvård och kommun bör organiseras avseende hantering av vaccination mot covid-19 till riskgrupper i hemmiljö under 2020-2021. Vägledningen är inte tvingande. Respektive organisation bestämmer självständigt om, och i så fall hur, ett eventuellt lokalt samarbete ska organiseras.

* med primärvård avses här Region Skånes vårdcentraler, privata såväl som de i egen regi samt mobilt vårdteam, den kommunala hälso-och sjukvården inklusive privata kommunala aktörer.

Vägledningen utvärderas löpande.

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en nationell plan för vaccination mot covid-19. Uppdraget innefattar bland annat en rekommendation för en prioritetsordning för vaccinationen, som i sig är beroende av tillgången till godkänt vaccin. Rekommendationen innefattar prioritering av vaccination mot covid-19, med syfte att ge tidigt skydd till personer som har störst risk att bli allvarligt sjuka eller avlida i covid-19.

Det primära syftet med vaccinationen i det första skedet är att tidigt skydda de grupper som har störst risk att bli allvarligt sjuka eller avlida i covid-19, vilket bedöms vara personer som bor på särskilda boenden för äldre eller har hemtjänst.

Prioriteringsordning för vaccination mot covid-19 i Skåne (FoHM)

Se Vårdgivare Skåne: <https://vardgivare.skane.se/vardriktlinjer/vaccinationer/covid-19/>

Rekommenderad observationstid efter vaccination

Se FASS Vårdpersonal för respektive vaccin: <https://www.fass.se/LIF/startpage?userType=0>

Ansvarsfördelning

Flexibilitet och stöd verksamheterna emellan är en förutsättning för fortsatt gott arbetsklimat och personcentrerad vård.

Kommunal hälso- och sjukvård ansvarar för vaccination efter ordination av, och i fysisk närvaro av, sjuksköterska/läkare från vårdcentral:

- På patient i ordinärt boende som erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska.
- På patient på särskilt boende för äldre enligt SoL¹ och på patienter över 65 år som bor på särskilt boende enligt LSS².

Vårdcentral ansvarar för vaccination:

- På patient i ordinärt boende med eller utan hemtjänstinsats som inte erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska.
- På nära hushållskontakter till personer som har hemsjukvård av sjuksköterska och/eller hemtjänst. Med hushållskontakter i detta fall menas personer över 18 år som delar hushåll med en person som vaccineras.

Vårdcentral ansvarar för ordination av vaccination:

- På patient på särskilt boende för äldre enligt SoL¹ och på patienter över 65 år som bor på särskilt boende enligt LSS².
- På patient i ordinärt boende som erhåller kommunal hälso- och sjukvård av sjuksköterska.

Kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt boende ansvarar för:

- Utse en samordnare/koordinator för planering och samordning kring datum och tider för gemensam vaccination.
- Patientansvarig sjuksköterska ansvarar för att erbjuda/inventera och sammanställa en lista på patienter inkl hushållskontakter för vaccination samt vilken vårdcentral de tillhör och skicka till koordinator. OBS inga personuppgifter behöver vara med på listan.
- Patientansvarig sjuksköterska ansvarar för att sammanställa lista till utsedd läkare på vårdcentral på de patienter som önskar vaccinera sig.
- Samordnare/koordinator mottar tider och datum för vaccination i från vårdcentralerna.
- Samordnare/koordinator avtalar dag och tid med berörd vårdcentral för att utföra vaccination på patienten tillsammans kommunal sjuksköterska samt förmedla avtalat datum och tid till berörd hemsjukvårdsgrupp.
- Ha kunskap om vaccinationsteknik (se länk nedan) samt hur en eventuell allergisk reaktion hanteras.
- Utse en sjuksköterska som tillsammans med utsedd sjuksköterska/läkare på vårdcentral utför vaccinationer.
- Utförd vaccination dokumenteras i kommunens journalsystem.

¹ SoL: Socialtjänstlagen

² LSS: Lag om särskilt stöd och service

Kommunal hälso- och sjukvård på särskilt boende och korttid ansvarar för att på varje boende:

- Sammanställa lista till ansvarig läkare på vårdcentral på de patienter som önskar vaccinera sig.
- Avtala dag och tid med berörda vårdcentraler för att utföra vaccination på patienten tillsammans med läkare.
- Ha kunskap om vaccinationsteknik (se länk nedan) samt hur en eventuell allergisk reaktion hanteras.
- Sjuksköterska på särskilt boende/korttid, tillsammans med ordinerande läkare på vårdcentral, utför vaccinationen.
- Utförd vaccination dokumenteras i kommunens journalsystem.

Kommunal hälso- och sjukvård för patienter över 65 år som bor på särskilt boende enligt LSS² ansvarar för:

- Utse en samordnare/koordinator för planering och samordning kring datum och tider för gemensam vaccination.
- Patientansvarig sjuksköterska ansvarar för att inventera och sammanställa en lista på patienter för vaccination samt vilken vårdcentral de tillhör och skicka till koordinator. OBS inga personuppgifter behöver vara med på listan.
- Patientansvarig sjuksköterska ansvarar för att sammanställa lista till utsedd läkare på vårdcentral på de patienter som önskar vaccinera sig.
- Samordnare/koordinator mottar tider och datum för vaccination i från vårdcentralerna.
- Samordnare/koordinator avtalar dag och tid med berörd vårdcentral för att utföra vaccination på patienten tillsammans kommunal sjuksköterska samt förmedla avtalat datum och tid till berörd hemsjukvårdsgrupp.
- Ha kunskap om vaccinationsteknik (se länk nedan) samt hur en eventuell allergisk reaktion hanteras.
- Utse en sjuksköterska som tillsammans med utsedd läkare på vårdcentral utför vaccinationer.
- Utförd vaccination dokumenteras i kommunens journalsystem.

Region Skåne ansvarar för:

- Skicka tider och datum för vaccination för båda vaccinationstillfällena till utsedd samordnare/koordinator för respektive kommun.
- Utsedd sjuksköterska/läkare på vårdcentral ska erbjuda handledning, för sjuksköterskor i kommunen, vid behov av kompetenshöjande instruktioner kring vaccination vid vaccinationstillfället.
- Utse sjuksköterska/läkare som tillsammans med kommunens sjuksköterska utför vaccination.
- Tillhandahålla vaccinationsmaterial i tillräcklig mängd för smidig och snabb hantering.
- Tillhandahålla läkemedel avsett för akutbehandling av allvarlig allergisk reaktion såsom autoinjektor.
- Hälsodeklaration, vaccination och batchnummer dokumenteras i patientens journal och vaccinationsregister.

Genomförande av vaccination inom kommunal hälso- och sjukvård

Läkare tar del av den ifyllda hälsodeklarationen, gör en medicinsk bedömning och ordinerar vaccin mot covid-19 för de personer som önskar bli vaccinerade. Vårdcentralen tillhandahåller vaccinet.

Vaccinationen utförs av distriktssjuksköterska eller sjuksköterska i kommunen tillsammans med utsedd sjuksköterska/läkare från vårdcentral. För personer boende på särskilt boende utförs vaccinationen i personens lägenhet. För personer i ordinärt boende utförs vaccinationen i bostaden eller på vårdcentralen.

Då vaccinationen utförs ska beredskap finnas för att kunna ta hand om eventuella allergiska reaktioner. Läkemedel avsett för akutbehandling av allvarlig allergisk reaktion ska finnas till hands. Akutläkemedelen tillhandahålls av primärvården.

Efter vaccinet är givet ska personen övervakas enligt ovan.

Länkar:

[Nationell plan för vaccination mot covid-19](https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/f8703f0a29cc408fb788b60f87289e5b/nationell-plan-vaccination-covid-19.pdf)

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/f8703f0a29cc408fb788b60f87289e5b/nationell-plan-vaccination-covid-19.pdf>

[Vaccinationsteknik](https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/lakemedelsbehandling/injektioner/intramuskular-im/)

<https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/lakemedelsbehandling/injektioner/intramuskular-im/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/informationsmaterial/>